

HALO

Kwidzyn
Moje Miasto

www.kwidzyn.pl • instagram: @miasto_kwidzyn

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

„Umartych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci”
(Wisława Szymborska)

Więcej s. 8-9

RÓWNIE WAŻNE

■ 1 listopada

Zmiany w ruchu drogowym na Wszystkich Świętych

Więcej: s. 3

■ KBO

Na jakie projekty głosujemy w tegorocznej edycji?

Więcej: s. 4-5

■ KFIM

Konkurs na inicjatywy młodzieżowe

Więcej: s. 6

■ Wspominamy

tych, którzy odeszli w minionym roku

Więcej: s. 8-9

■ Noc Bibliotek

Magicznie, tajemniczo, upiornie

Więcej: s. 10

■ Pierwsza mobilna

gra miejska na telefon

Więcej: s. 11

■ XCM Miłosna

rywalizacja w fotograficznym obiektywie

Więcej: s. 16

Odwiedzili Kwidzyn...

Teresa Werner

– polska piosenkarka pochodząca z Nakła Śląskiego. Występowała na scenach największych teatrów świata, w tym m.in. Carnegie Hall oraz Broadway.

Tomasz Grodzki

– szczeciński lekarz i chirurg, obecny Marszałek Senatu spotkał się z mieszkańcami Kwidzyna, Malborka i Nowego Dworu Gdańskiego.

Anna Korcz

– aktorka znana z wielu seriali a przede wszystkim ze słynnej i lubianej sagi „Na Wspólnej” gościła w kinoteatrze ze spektaklem komediowym „Kochane pieniądze”.

HALO

Kwidzyn
Moje Miasto

ISSN 2545-1715
Nakład: 4000 egz.

Wydawca:

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie
ul. Kościuszki 54; 82-500 Kwidzyn
<http://biblioteka.ckj.edu.pl>
tel. 55 279 33 50
sekretariat@bibliotekakwidzyn.pl

Redaguje zespół:

Marek Krukowski – redaktor naczelny,
Adam Kamiński – redaktor prowadzący,
Anna Dreger, Beata Zakowska,
Jan Kozłowski, Michał Samp
halo@kwidzyn.pl

Zdjęcia:

Archiwum Urzędu Miasta Kwidzyn

Druk:

„DRUK EKSPRES” Sp. z o.o.
ul. Lotnicza 2, 82-500 Kwidzyn

Skład i korekta:

StudioA, tel. 660 185 689
www.facebook.com/fotogniew

Marek Krukowski

Przez długie lata historia zdawała się płynąć wokół nas spokojnym nurtem. Nie brakowało w niej wydarzeń, ale zdawało się nam, że nie mogą one zmieniać świata tak, by natychmiast wpływało to na nasze życie. Nawet świadomość największego zagrożenia w dziejach ludzkości, katastrofy klimatycznej, docierała do nas powoli, jeszcze wolniej rozkręcały się działania, które mogłyby klęsce zapobiec. Nasz czas był odmierzany głównie przez nasze własne przeżycia, sukcesy, porażki, wydarzenia rodzinne, narodziny, wesela i śmierci.

W tych spokojniejszych latach upływ czasu docierał do nas najsilniej w listopadowe święto, gdy odwiedzaliśmy tych, którzy odeszli, zostawiając pustkę w naszym życiu, gdy media wspominały tych powszechnie znanych, których zabrakło wśród nas w ostatnim roku i gdy pisały o dniach, w których pograżamy się w zadumie. Zaduma przychodziła, pomagała nam ten upływ czasu oswoić, ale działała trochę na zasadzie powtarzalnego rytuału, który pozwalał nam wrócić do normalnego trybu życia i myślenia.

Dwa i pół roku temu historia wyraźnie przyspieszyła, czyniąc ze śmierci doświadczenie dużo powszechniejsze i bliższe. Jednak chaos informacyjny wokół pandemii pozwolił nam to doświadczenie otorbić i przeszkodzić mu przebudować nasz stosunek do świata tak, jakby jej

nie było lub jak by była niezbyt istotna. Pół roku temu jednak historia ostatecznie wystąpiła z brzegów wraz z wojną, którą rozpętał jeden z naszych sąsiadów przeciw innemu, wojną w której ludobójstwo jest dla atakującego normą postępowania. To straszliwe wydarzenie powinno zmienić nasze wyobrażenia o śmierci i o jej miejscu w naszym świecie.

Być może tegoroczna zaduma będzie dla nas w jakiejś mierze powrotem do tego myślenia ze spokojnych czasów, elegijną refleksją nad życiem i jego końcem, nad naszymi postawami wobec niej, spojrzeniem na czas spoza czasu. Takie przeżycie może być ważne i potrzebne. Być może jednak nasze myśli pobiegną też w stronę tego, jak to zmienione miejsce śmierci w naszym świecie zmienia jej miejsce w naszym życiu, jak zmienia nas. Myślę, że i takie zrozumienie może być dla nas ważne, choć może przynieść zarówno spokój, jak i poczucie zagrożenia. Nadchodzą dni, w których los świata będzie ważył się w stopniu nie mniejszym niż w poprzednich. Niedługo rozstrzygnie się, czy zaatakowana Ukraina może liczyć na dalszą pomoc Zachodu. Czy siły, które pragną odsunąć świadomość tego, co tam się dzieje, uzbrojone w narastające trudności codziennego życia, nie doprowadzą do pozostawienia jej samej w walce z nieludzką agresją w dziwacznej nadziei, że poświęcenie ofiary pozwoli unieważnić koszty, jakie ponoszą ci, którzy jeszcze napadnięci nie zostali i zwiększy szanse na to, by do tego nigdy nie doszło.

Niech zatem tegoroczna zaduma pomoże też nam w jakimś stopniu stawić czoła tym wszystkim niepokojom, które przecież były wspólnym doświadczeniem wszystkich niemal kolejnych pokoleń, ale które nas akurat od dawna omijały. ❖

30 dni w obrazach

Fot. © Shmejlov | Depositphotos.com

#KWIDZYN_twoje miasto

fot. Alicja Reschke

◀ **6.10**
Wykład projektantki
mody Izabeli
Meronk

▶ **8.10**
Fantastyczny
weekend UMKS
na Mistrzostwach
Polski w Mielcu

fot. UMKS Kwidzyn

fot. Krzysztof Kozłowski

fot. Piotr Ocieleński

◀ **12.10**
Otwarcie wystawy
plenerowej Piotra
Kopeckiego
„Po drugiej stronie”

▼ **14.10**
Dzień Edukacji
Narodowej

▲ **10.10**
Obchody Świąto-
wego Dnia Gier
Planszowych

fot. Karolina Mrówczyńska

▶ **13.10**
Finał Kwidzyńskich
Debat Oxfordzkich

fot. Katarzyna Ochlik-Raika

fot. arch. Starostwo Powiatowe w Kwidzynie

◀ **19.10**
Obchody 75 lecia
Zespołu Szkół
Zawodowych nr 1

▶ **21.10**
Finał akcji
Jedno Dziecko
- Jedno Drzewo

fot. Aleksander Eubirski

Przed Wszystkimi Świętymi

Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny to czas zadumy i wspomnienia najbliższych, którzy odeszli, pozostawiając ślad w naszych sercach i pamięci. To także wzmożony ruch w sąsiedztwie kwidzyńskiego cmentarza. Tradycyjnie, w związku z nadchodzącym świętem mamy kilka istotnych informacji.

Wyszukiwarka grobów

Zachęcamy do korzystania z wyszukiwarki grobów, która ma za zadanie ułatwić lokalizację miejsca spoczynku osób bliskich. Wyszukiwarka jest także dostępna w wersji mobilnej: <http://cmentarz.kwidzyn.pl/>.

Meleks na cmentarzu

Zakład do spraw Infrastruktury Miejskiej informuje, że od czwartku 27 do niedzieli 30 października w godzinach od 11:00 do 16:00, dla osób potrzebujących, starszych, niepełnosprawnych oraz mających problemy z poruszaniem się, na terenie cmentarza będzie jeździł specjalny meleks transportowy. Osoby zainteresowane korzystaniem z pojazdu prosimy o podejście do administracji cmentarza komunalnego w Kwidzynie, skąd będzie odjeżdżał meleks. Pojazd może jednorazowo zabrać 14 osób. Będzie jeździł w sposób ciągły.

Administracja cmentarza

W okresie Wszystkich Świętych tj. w dniach od soboty 29 października do wtorku 1 listopada, w godzinach od 7:00 do 15:00 działać będzie administracja cmentarza.

Zmiana organizacji ruchu

W związku z dniem Wszystkich Świętych w rejonie cmentarza wprowadzona zostanie tymczasowa zmiana organizacji ruchu. Załączony schemat przedstawia zmiany obowiązujące w dniach od 28 października od godz. 20:00 do 2 listopada do godz. 20:00.

Innowacje w oświetleniu ulic

Jednostki samorządowe podobnie jak przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe mierzą się obecnie z drastycznymi podwyżkami cen energii elektrycznej. Szukając nowych możliwości i próbując ograniczyć zużycie prądu, wprowadzane są różne rozwiązania.

Tekst: Michał Samp
Foto: Mirosław Gawroński

Miasto Kwidzyn co roku modernizuje miejską infrastrukturę oświetleniową. Od 2014 r. systematycznie wprowadza nowe, ledowe, energooszczędne oświetlenie ulic. W tym czasie wymieniono prawie 1,3 tys. latarni. To ponad 50 proc. z 2,4 tys.

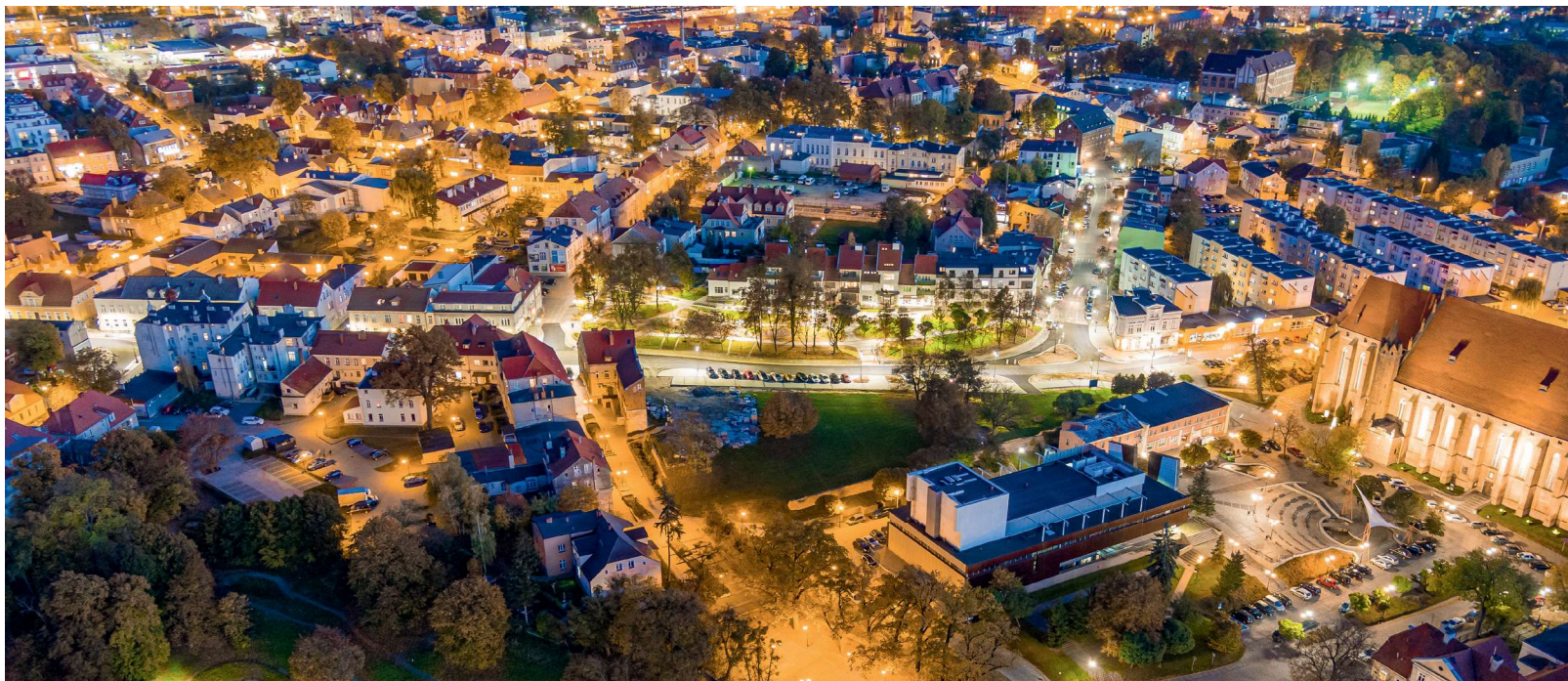
starych, sodowych lamp ulicznych. Ostatnio przeprowadzone modernizacje odbyły się na ul. Sportowej i Braterstwa Narodów, gdzie zamontowano łącznie 97 nowych punktów oświetleniowych. Wymiana starych latarni sodowych na ledowe to oszczędność minimum 30% w zużyciu energii. W 2022 r. zainstalowano w Kwidzynie 223 nowe punkty świetlne. ❖

Piotr Halagiera, Zastępca Burmistrza Kwidzyna

W tej chwili miasto pracuje nad pilotażowym programem przygaszania światła ulicznego, który wstępnie obejmie część ulic. Testowanie tego rozwiązania polega na zarządzaniu intensywnością, z jaką w danej chwili świecą poszczególne lampy. Intensywność oświetlenia powinna uwzględnić natężenie ruchu ulicznego i warunki pogodowe. System przygaszania oświetlenia będzie wdrażany i testowany jeszcze w tym roku.

Kwidzyński Budżet Obywatelski 2023

Trwa głosowanie na projekty Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego. W tegorocznej edycji zgłoszono 25 projektów. Po weryfikacji, do głosowania trwającego do 6 listopada, dopuszczono 19 projektów. Do oddania głosu są uprawnieni wszyscy mieszkańcy Kwidzyna, małoletni za zgodą opiekuna prawnego. Do realizacji przyjęte zostaną kolejne projekty z największą liczbą głosów, do wysokości zaplanowanych środków. W 2023 roku do dyspozycji mieszkańców oddano kwotę 1 355 700 złotych.

Tekst: Beata Żakowska; Foto: Aleksander Łubiński / UM, Mirosław Gawroński

Kwidzyńskie Pacynki

Lokalizacja: wybrane na terenie miasta

Projekt ma na celu zachęcenie mieszkańców do spacerów i poznawania historii miasta oraz stworzenie dodatkowej atrakcji turystycznej. Zawiera 12 pacynek (skojarzenie ze Sceną Lalkową) o wysokości ok. 50 cm, wykonanych z brązu.

Ogólnodostępne hamaki miejskie

Lokalizacja: Osiedle Bajkowe (działka 200/1 obr. 2)

Projekt zakłada montaż trzech hamaków na słupach ze stali kwasoodpornej. Hamak jest ciekawą alternatywą dla ławki i koca.

Miejskie ławko-huśtawki

Lokalizacja: Osiedle Bajkowe (działka nr 200/1 obr. 2)

Projekt zakłada montaż 3 podwójnych ławko-huśtawek na stelażu ze stali kwasoodpornej na terenie placu zabaw na osiedlu Bajkowym.

Zdroje wody pitnej

Lokalizacja: w okolicach deptaku przy ul. Piłsudskiego oraz przy Bibliotece Miejsko-Powiatowej

Projekt zakłada postawienie 2 źródeł, podłączonych do sieci miejskiej. Źródła wyposażone będą w system samooczyszczania i filtry węglowe oraz misę boczną dla psów.

„Kocham teatr” - wystawienie komedii teatralnej dla mieszkańców Kwidzyna i okolic w wykonaniu amatorskiej grupy teatralnej na cel charytatywny

Lokalizacja: występ w Teatrze Miejskim w Kwidzynie

W ramach projektu przewidziano wystawienie 6 spektakli komediowych, które dostarczą rozrywki i zintegrują pokolenia.

Zakup mobilnej sceny plenerowej na potrzeby organizacji imprez na terenie miasta

Lokalizacja: w zależności od potrzeb

Projekt zakłada zakup mobilnej sceny plenerowej, z której bezpłatnie będą korzystać wszyscy zainteresowani, zgodnie z ustalonym harmonogramem. Scena nie potrzebuje magazynu do przechowywania, stanowi przyczepę, która może być zlokalizowana w dowolnym miejscu.

ECO-Stacja

Lokalizacja: realizacja w dowolnej części miasta, np. na Dworcu PKP lub PKS

W ramach projektu będzie wykonana modyfikacja istniejącego przystanku poprzez zasadzenie w jego okolicy roślinności w taki sposób, aby swoim wzrostem obejmowała na przykład ścianę boczną lub tylną przystanku (wymiar estetyczny i ekologiczny).

Rozwijaj się z nami, czyli plac zabaw na terenie Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi

Lokalizacja: teren zielony Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi

Projekt zakłada stworzenie ogólnodostępnego, edukacyjnego placu zabaw składającego się z 8 interaktywnych i certyfikowanych urządzeń.

Outdoorowy kort do padła. Poznaj padła - mix tenisa & squasha

Lokalizacja: stadion miejski przy górnym orliku (działka nr 66/2)

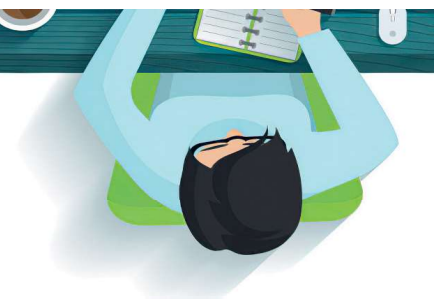
Celem projektu jest budowa outdoorowego, panoramicznego kortu do padła oraz promocja tego sportu wśród lokalnej społeczności.

TRWA GŁOSOWANIE W BUDŻECIE OBYWATELSKIM!

Głosuj online

Nie zwlekaj, weź udział w głosowaniu!

Zagospodarowanie terenu wzdłuż ścieżki rowerowej przy ul. Toruńskiej

Lokalizacja: od skrzyżowania ścieżki rowerowej z ul. Grudziądzką do ul. Toruńskiej (działka nr 166/5, 166/6, 168/6 obr. 11)

Projekt dotyczy kompleksowego zagospodarowania terenu wzdłuż ścieżki rowerowej w celu poprawy bezpieczeństwa i atrakcyjności oraz zwiększenia ilości miejsc postojowych.

Przebudowa ulicy Czerwonej Kapturka

Lokalizacja: od skrzyżowania z ul. Bolka i Lolka do skrzyżowania z ul. Owczą (działka nr 358/1 obr. 3)

Projekt polega na poszerzeniu i wymianie nawierzchni jezdni, wymianie nawierzchni chodników, krawężników i obrzeży.

Wykonanie bezpiecznej nawierzchni na placu zabaw przy ul. Sokolej

Lokalizacja: teren istniejącego placu zabaw (działka nr 226/6 obr. 03)

Projekt dotyczy wymiany nawierzchni placu zabaw z piaskowej na bezpieczną, gumową, która jest bardziej przyjazna dzieciom.

Remont chodnika przy ulicy Słowackiego

Lokalizacja: chodnik po lewej stronie od skrzyżowania z ul. Krasickiego do skrzyżowania z ul. Żeromskiego (działka nr 41/2 obr. 9)

Projekt dotyczy wymiany starej, zniszczonej nawierzchni chodnika z płytek na kostkę polbrukową.

„5 minut, a wszystko zależy od Ciebie” – nauka pierwszej pomocy w szkołach podstawowych

Lokalizacja: SP 2, SP 4, SP 5, SP 6, SP z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego

Celem projektu jest przeszkolenie młodzieży z klas VI–VIII z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Remont chodnika przy ul. Wybickiego

Lokalizacja: chodnik po prawej stronie od budynku nr 3 do skrzyżowania z ul. Kasprowicza (działka nr 51/5, 60/9, 61/3 obr. 9)

Projekt dotyczy wymiany starej, zniszczonej nawierzchni chodnika z płytek na kostkę polbrukową.

Kwidzyńska Akademia Kolarska

Lokalizacja: na terenie Kwidzyna i okolic.

W ramach projektu zorganizowane będą treningi kolarstwa górskiego i przełajowego, wyprawy kolarskie, zawody sprawdzianowe dla dzieci i młodzieży oraz szkolenia z serwisowania roweru i udzielania pierwszej pomocy.

Osiedlowe wybiegi pieskowe – 3 lokalizacje

Lokalizacja: park przy ul. Grudziądzkiej (działka nr 153/1 obr. 11); plac przy basenie na ul. Słowackiego (działka nr 403/15 obr. 8); plac przy orliku na ul. Kazimierza Wielkiego (działka nr 238/9 obr. 3)

Projekt zakłada wyznaczenie i ogrodzenie terenów na osiedlowe wybiegi dla psów oraz wyposażenie ich w ławki, śmietniki na psie odchody oraz elementy służące zabawie.

Oświetlenie boiska górnego na Stadionie Miejskim

Lokalizacja: boisko do piłki nożnej górne na stadionie miejskim (działka nr 53/6)

Projekt dotyczy postawienia wzdłuż boiska 8 masztów z lampami oświetleniowymi oraz podłączenia zasilania.

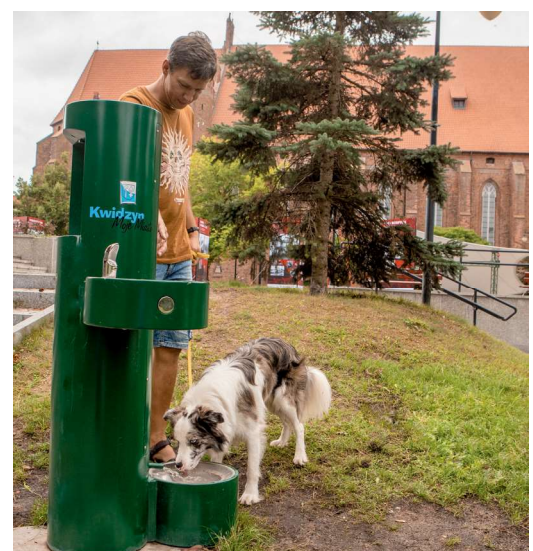

Wykonanie i montaż mobilnego boiska piłkarskiego

Lokalizacja:

stadion miejski (działka nr 53/6)

Projekt ma na celu wykonanie bezpiecznego, mobilnego boiska piłkarskiego, idealnego do prowadzenia zajęć z dziećmi w wieku 4-5 lat. ❖

📄 Szczegółowe opisy projektów na stronie: www.kbo.kwidzyn.pl

Piotr Widz

Zastępca Burmistrza Kwidzyna ds. społecznych

Zapraszam do głosowania w tegorocznej edycji Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Mieszkańcy zdecydują na co przeznaczymy pieniądze. Do tej pory z inicjatywy lokalnej społeczności udało się zrealizować wiele ciekawych pomysłów: Tor Rolkowo-Wrotkowy, Park Rekreacyjny Balaton, place zabaw, źródła wody pitnej i wiele innych. Głosowanie odbywa się w formie elektronicznej na stronie www.kbo.kwidzyn.pl, w formie papierowej w Biurze Obsługi Ludności Urzędu Miejskiego oraz z wykorzystaniem mobilnej urny do głosowania, dla osób niepełnosprawnych i seniorów powyżej 75. roku życia.

Kwidzyński Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych

Kwidzyński Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych

Stowarzyszenie Akwedukt zaprasza do udziału w pilotażowym działaniu - Kwidzyńskim Funduszu Inicjatyw Młodzieżowych (KFIM). Jest to konkurs na inicjatywy o charakterze non-profit, w formie mikrodotacji, które pomogą zmieniać lokalną społeczność.

Tekst: Beata Żakowska

KFIM jest dla kwidzyńskiej młodzieży narzędziem do realizacji własnych

pomysłów, kierowanych do ich najbliższego otoczenia: klasy, szkoły, osiedla czy miasta. Poprzez inicjatywę należy rozumieć konkretne zadanie. Możliwości jest wiele, np. zorganizowanie pikniku, festynu, cyklu zajęć na świeżym powietrzu czy warsztatów. Może to być również uruchomienie samopomocy rówieśniczej, wspólnego grania, gotowania a nawet wspólny mini-remont klatki schodowej połączony z dniem sąsiada. Fundusz współfinansowany jest ze

środków Miasta Kwidzyn oraz Programu UE Europejski Korpus Solidarności. Działania skierowane są do młodych osób mieszkających, uczących się, pracujących w Kwidzynie w wieku od 13 do 30 lat. Grupa powinna składać się z minimum 3 do maksymalnie 10 osób, w tym Lidera projektu. Uczestnikami projektu mogą być grupy nieformalne, reprezentanci

szkół, samorządów szkolnych, organizacji. W szczególnych przypadkach, gdy grupa nie może sama się reprezentować, może poprosić o wsparcie Opiekuna.

W ramach Funduszu można otrzymać dofinansowanie w wysokości od 700 do 1 500 zł.

Budżet na realizację minidotacji w roku 2022 wynosi 12 750 zł. ❖

Więcej informacji na stronie:

<https://www.akwedukt.org.pl/pl/fundusz-młodzieżowy/>

Skwer im. Anny Piaseckiej

Kwidzyńscy radni zdecydowali o nadaniu nazwy „Skwer im. Anny Piaseckiej” parkowi położonemu u zbiegu ulic Targowej i Batalionów Chłopskich.

Tekst i foto: Beata Żakowska

Nadanie nazwy Anny Piaseckiej jest hołdem złożonym kobiecie, która życie poświęciła szerzeniu polskości, nauczaniu języka polskiego oraz pamięci historii Polski. Inicjatywa nawiązuje także do obchodów 100. rocznicy plebiscytu na Powiślu, Warmii i Mazurach z 2020 roku oraz tegorocznej 100. rocznicy działalności Związku Polaków w Niemczech. Anna Piasecka była aktywną działaczką naszego miasta. Zorganizowała w Kwidzynie pierwsze przedszkole

polskie, a przy nim szkołę dla starszych dzieci, pochodzących głównie z rodzin robotniczych. Jako jedna z pierwszych ośmiu kobiet została wybrana do polskiego sejmu. Była pierwszą w historii posłanką

z Pomorza oraz współtwórczynią praw wyborczych kobiet w Konstytucji marcowej z 1921 r.

W 1971 roku została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski. ❖

Kwidzyński Telefon Zaufania

Czekamy na telefon od Ciebie!

POTRZEBUJESZ WSPARCIA? ODCZUWASZ STRES? ZADZWOŃ lub NAPISZ!

7 dni w tygodniu
8:00 - 23:00

88 77 82 500

Zapewniamy anonimowość!

DZIEŃ OTWARTY W DZIENNYM DOMU POBYTU W KWIDZYNIE

Dzienny Dom Pobytu w Kwidzynie zaprasza wszystkich chętnych seniorów, mieszkańców Miasta Kwidzyna na Dni Otwarte.

W każdy pierwszy piątek miesiąca
7 października 2022
4 listopada 2022
2 grudnia 2022

w godzinach 10.00-12.00
ul. Warszawska 18.
Informacja pod numerem telefonu 885 065 000

Może i TY zostaniesz naszym uczestnikiem!!!

ODPOCZNIJ OD FOTEŁA 4

Pobiegnij, pomaszeruj, pospaceruj

- 5-6 listopad 2022
Białki
Leśniczówka „Bogusz”
- 19-20 listopad 2022
Sadlinki - parking leśny
- 3-4 grudzień 2022
Mitosna - ul. Leśna

Zabierz rodzinę lub znajomych na spacer do lasu!

PCHLI TARG

BEZ ZAPISÓW
BRAK OPŁAT

27.11.2022
godz. 10.00-14.00

ZAPRASZAMY
targowisko miejskie przy ul. Kopernika
nr kontaktowy 669 512 005

Powstanie restauracja McDonald's

Sieć barów szybkiej obsługi McDonald's rozpoczyna w naszym mieście inwestycję.

Tekst: Michał Samp; Foto: Mirosław Gawroński

Restauracja ma powstać u zbiegu ulic Malborskiej i Jesiennej, na działce, którą firma zakupiła w październiku br. Obecnie trwają prace projektowe.

Jeśli wszystko będzie przebiegało zgodnie z planami inwestora, otwarcie lokalu może nastąpić już w przyszłym roku. ❖

Ogrzewanie w Kwidzynie

Rozpoczął się sezon grzewczy. W Kwidzynie większość mieszkańców, bo prawie 65% korzysta z ciepła, które pochodzi z kwidzyńskiej fabryki celulozy i papieru MM Kwidzyn. Dystrybuje nim Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC”.

Tekst: na podstawie materiałów prasowych MM Kwidzyn
Foto: MM Kwidzyn

Rozwiązanie już od 40 lat służy mieszkańcom Kwidzyna, oferując niezawodne, przyjazne środowisko i znacznie tańsze ogrzewanie w porównaniu do indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe czy gazowe.

W bieżącym roku zanotowano znaczny wzrost cen gazu, węgla, drewna i innych nośników energii. Dotyka to zarówno indywidualnych gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorców. W przypadku MM Kwidzyn rosnące ceny drewna uderzają w spółkę szczególnie mocno – jest to bowiem podstawowy surowiec do produkcji papieru. W sierpniu spółka ogłosiła, że z uwagi na rosnące ceny drewna i energii, jest zmuszona ograniczać produkcję. Prezes Zarządu MM Kwidzyn Tomasz Brodecki uspokaja jednak, że ograniczenia te nie wpłyną na ciągłość dostaw ciepła dla mieszkańców. ❖

**Tomasz Brodecki,
Prezes Zarządu
MM Kwidzyn**

Obecnie nie widzimy powodów do obaw dla mieszkańców Kwidzyna. Nie zamierzamy ograniczać dostaw energii cieplnej. Od początku istnienia fabryki jako odpowiedzialny partner dla społeczności lokalnej, dostarczamy nie tylko energię cieplną, ale także oczyszczamy ścieki miejskie.

Kwidzyńskie Biesiady Podróżnicze

Kwidzyńskie Biesiady Podróżnicze to inicjatywa Piotra Opaciana, kwidzyńskiego podróżnika i pasjonata, który jest koordynatorem i gospodarzem biesiad.

Pierwsze spotkanie odbyło się w grudniu 2019 roku, a na kolejne musieliśmy poczekać ze względu na sytuację covidową. ❖

Na drugą biesiadę zapraszamy 25 listopada 2022 r.

Prelegentami będą:

- Jakub i Anna Urbańscy – Papua – opowieść o Papuasach
- Tomasz Owsiany – Gujana
- Marcin Stencel – Podróżowanie z dziećmi

Żywa lekcja historii - średniowieczny Kwidzyn

Na dziedzińcu Muzeum Zamkowego w Kwidzynie odbyło się spotkanie wieńczące realizację projektu „Żywa lekcja historii - historia Kwidzyna”.

Tekst: Beata Żakowska
Foto: Bartosz Bakun

Jego pomysłodawcami byli nauczyciele i rodzice ze Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy, a odbiorcami uczniowie Szkoły Podstawowej nr 6, Szkoły Specjalnej w Kwidzynie oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-

Wychowawczego w Barcicach. Głównym celem inicjatywy było poszerzenie wiedzy o historii naszego miasta. Uczestnicy wydarzenia mieli okazję choć na chwilę przenieść się do epoki średniowiecza, poznać tamtejsze zwyczaje, codzienne rytuały oraz kulturę ludzi żyjących w minionych czasach. Rekonstruktorzy z grupy „Apis” z Gniewu urozmaicili pokaz mnóstwem rekwizytów, jak np. dyby czy zbroje rycerskie. Nie zabrakło również tańca, śpiewu i ogromu śmiechu. ❖

Krzysztof Bochus o Edwardzie Hulewiczu

Zmarł Edward Hulewicz. Piosenkarz, wybitny artysta, człowiek wielu talentów, mój przyjaciel. Jeszcze tydzień temu umawialiśmy się telefonicznie na spotkanie w moim domu. Nie czuł się najlepiej, ale obaj wierzyliśmy, że kryzys minie. Mieliliśmy pogadać od serca, wspólnych tematów nam nie brakowało. W planach na przyszłość była wspólna wizyta w kwidzyńskim liceum, które obaj kończyliśmy, może benefis Edwarda w mieście, które uważał za rodzinne. Nie zdążyliśmy...

Miał otwarty umysł, nie dawał się zaszufłakować jako wykonawca nieśmiertelnego szlagieru „Za zdrowie pań”. Ciągle szukał, eksperymentował, był nieustannie w drodze.

Jego pasją była muzyka, ale także malował, pisał wiersze, marzył o wydaniu swoich przebogatech wspomnień. Przeczytał wszystkie moje książki, gościł na moich spotkaniach autorskich. Potrafił zadzwonić późnym wieczorem z jakąś wnikliwą uwagą dotyczącą przeczytanej fabuły, co poczytywałem sobie za honor, bo wiedziałem że Edward jest

foto: archiwum Krzysztofa Bochusa

po prostu szczerzy. Nie znosił kłamstwa, kiczu, fałszu i emotikonów na profilach społecznościowych. Był wymagający wobec siebie i innych. Miał wielki apetyt na życie i nigdy się nie poddawał, chociaż od lat drężyła go podstępna choroba. Ciągle koncertował, bo to muzyka utrzymywała go na powierzchni, dawała niekłamaną radość i zapewniała sens życia. Na scenie błyszczał, emanował charyzmą, ciepłem, miał do ostatnich dni rzeszę wielbicieli, a zwłaszcza wielbicielek.

Był szczodry i hojny, udzielał się w ZASP-ie opiekując się chorymi artystami. Dotrzymywał słowa i miał najbardziej promienny uśmiech, jaki widziałem na scenie. Wiele widział i przeżył, a jednak ciągle czuł się nie do końca spełniony. To cecha wielkich. Nazywałem go Mistrzem. I dla mnie, Edwardzie, Mistrzem pozostaniesz na zawsze. Bardzo współczuję jego siostrze i bliskim. Wybrałem na pożegnanie zdjęcie z naszego pierwszego spotkania, bo tak chcę Go zapamiętać: człowieka życzliwego, uśmiechniętego, ciekawego świata i innych ludzi...

Odpoczywaj w pokoju, drogi Przyjacielu. ❖

Edward Hulewicz

Urodził się 22 listopada 1937 w Bereźnem na Wołyniu, a zmarł 4 września 2022 w Warszawie – jeden z najbardziej charakterystycznych polskich piosenkarzy estradowych, kompozytor, autor tekstów, dziennikarz muzyczny, założyciel zespołu Tarpany, a także rysownik i malarz.

Absolwent Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie. W trakcie nauki zdobył 1. miejsce w Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim i założył rockowy zespół Jazz and Song. Był absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku. W trakcie studiów udzielał się w Klubie Studentów „Zak” i klubie jazzowym „Rudy Kot”. Koncertował przez rok w Czechosłowacji.

Po powrocie do Polski założył zespół, który składał się z grupy muzyków, którzy koncertowali razem z Edwardem Hulewiczem w Czechosłowacji w 1965 i został nazwany Tarpany. Pierwszy skład tworzyli Bogdan Szelugowski, Bogusław Łowiński, Mirosław Polarek, Klaudiusz Maga i Andrzej Wlekiński oraz Edward Hulewicz jako solista. Potem doszły: Halina Frąckowiak i Halina Żytkowiak. Największym przebojem zespołu stała się piosenka „Siała baba mak”. Zespół chwilowo dorównywał popularnością Czerwonym Gitarom i Trubadurom.

W 1977 wystąpił w filmie Wodzirej Feliksa Falka, w którym zaśpiewał piosenkę Jana Kantego Pawлуśkiewicza do tekstu Jonasza Kofty, Ritmo Carnavale. Trzykrotnie uczestniczył w konkursach na Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu.

W połowie lat 80. wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie występował głównie w klubach polonijnych. Edward Hulewicz koncertował w prawie wszystkich krajach europejskich w tym pięciokrotnie w Rosji oraz w USA i Kanadzie.

W 2004 występował w audycji Ewy Drzyzgi Rozmowy w toku. W roku 2006 śpiewał podczas Sopot Festivalu Top Trendy jako gość specjalny. W marcu 2007 wytwórnia fonograficzna MTJ wydała jego najnowszą płytę CD z serii The Best pt. Za zdrowie pań. Repertuar tej płyty to jego największe hity w nowych aranżacjach oraz kilka nowszych nagrań. W styczniu 2008 był gościem i jurorem edycji programu Szansa na sukces, która była oparta na jego utworach.

foto: archiwum UM Kwidzyn

25 czerwca 2009 TVP1 wyemitowała specjalne wydanie programu Jaka to melodia?, w którym obok Hulewicza wystąpił Andrzej Rosiewicz i Ewa Kuklińska. Podczas programu Edward Hulewicz otrzymał medal im. Fryderyka Chopina za 45 lat kariery solowej. Całość wygranej przez wszystkich uczestników przeznaczono na pomoc dla niepełnosprawnych dzieci.

W 2019 roku piosenka „Bo życie jedno mam”, pochodząca z płyty Hulewicza Rock Cafe, została wykorzystana jako motyw przewodni programu TVP1 Sanatorium miłości.

Edward Hulewicz był członkiem Zarządu Warszawskiego Koła Artystów Estrady, a od roku 2002 – Zarządu Sekcji Estrady Związku Artystów Scen Polskich. Amatorsko zajmował się malarstwem. Wydał też dwa tomiki poezji „Byłem ptakiem” i „To tylko”. Zajmował się ponadto opieką nad sierotami, pracując społecznie w domach dziecka.

W 2020 obchodził 60-lecie działalności muzycznej, w tym samym roku otrzymał Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

1 stycznia 2021 zwyciężył w plebiscycie Radia Pogoda na „Pogodnego Człowieka Roku 2020”.

4 września 2021 wystąpił w koncercie „Wielkie przeboje małego ekranu” na 58 KFPP w Opolu, gdzie zaśpiewał piosenkę „Bo życie jedno mam”. Jednokrotnie żonaty, małżeństwo z Danutą zakończyło się rozwodem. Był wegetarianinem.

Zmarł 4 września 2022 wskutek choroby nowotworowej. Został pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie. Wydał łącznie 15 płyt. Najbardziej znane utwory: Siała baba mak, Hej baby, baby, Za zdrowie pań, Paskuda, Bo życie jedno mam, Ritmo carnaval i Salsa corazon. ❖

www.wikipedia.pl

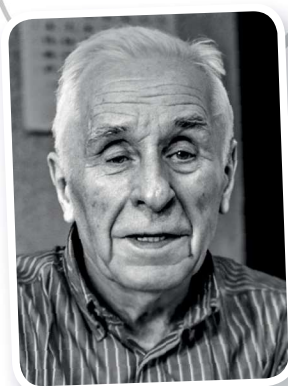
Wspominamy...

Andrzej Pałka
(1969-2022)
Komendant Straży Leśnej

Bogusław Franckowski
(1956-2022)
Prezes Przedsiębiorstwa
Energetyki Ciepłej, członek
Zarządu Hospicjum

Wojciech Kuciel
(1929-2022)
Członek Klubu Małej Ojczy-
zny Kwidzyńskiej

Sebastian Mordak
(1976-2022)
Przedsiębiorca

Wiesław Klonowski
(1954-2021)
Społecznik Niezależnego
Towarzystwa Wędkarskiego
i Straży Rybackiej

Jan Paško
(1926-2022)
Kombatant, żołnierz AK

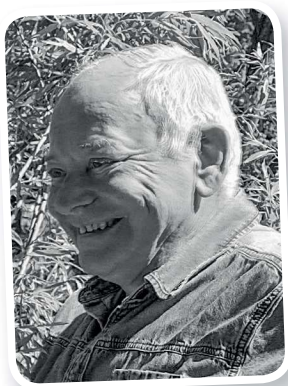
Grzegorz Śledź
(1960-2022)
Przedsiębiorca

Stefan Angielski
(1929-2022)
Wieloletni rektor Powiślań-
skiej Szkoły Wyższej

Andrzej Tyrka
(1954-2022)
Członek zespołu
folklorystycznego

Zdzisław Stanek
(1948-2022)
Pedagog, przedsiębiorca
branży wikliniarskiej

**Katarzyna
Wilczewska**
(1959-2022)
Przedsiębiorca

Mirosław Duliban
(1957-2021)
Przedsiębiorca i członek
zespołu folklorystycznego

Elżbieta Zachorowska
(1943-2022)
Pracownik Młodzieżowego
Ośrodka Wychowawczego,
malarka

Stanisław Kozłowski
(1956-2022)
Dyrektor Przedsiębiorstwa
Wodociągowo-Kanalizacyj-
nego, samorządowiec

Wiesława Szkutnik
(1959-2022)
Nauczycielka historii, założy-
cielka Muzeum Plebiscytowego
w Janowie, instruktorka ZHP

Wiesław Hartman
(1950-2021)
Srebrny medalista olimpijski
w jeździectwie, członek
zarządu LKS Nadwiślanin

Wojciech Pabian
(1953-2022)
Przedsiębiorca

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie

<http://www.biblioteka.ckj.edu.pl/>

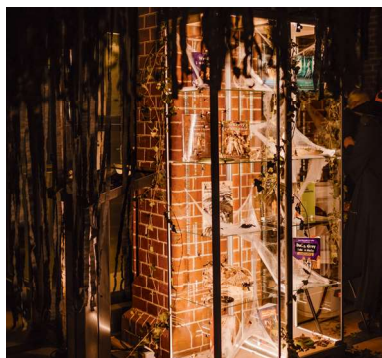
Noc Bibliotek 2022

Było magicznie, tajemniczo a nawet upiornie. Bibliotekę tej nocy nawiedziły zjawy, wampiry i wesole wiedźmy. Wszystkie biblioteczne działy tej nocy wypełniły się dobrą magią oraz pozytywną energią, a nasze wesole wiedźmy zaprosiły do wspólnej zabawy w otoczeniu literatury.

Tekst: Kamila Malinowska
Foto: Karolina Mrówczyńska

Na naszych czytelników i gości czekały m.in. takie atrakcje jak: Ostatnie życzenie z Wiedźminem i Yennefer, Magiczne zaklęcia, Sówka Wampirówka z bohaterami „Hotelu Transylwania”, Czarownice z Powiśla z wiedźmą Urszulą na czele, Upiorne twarze i tatuaże oraz Podziemia starożytnej Magii, w których grasował Hrabia Dracula.

Podczas tegorocznej Nocy Bibliotek miała również miejsce premiera naszej gry mobilnej „Tajemnica Kwidzyna”. Więcej na temat gry na stronie 11. ❖

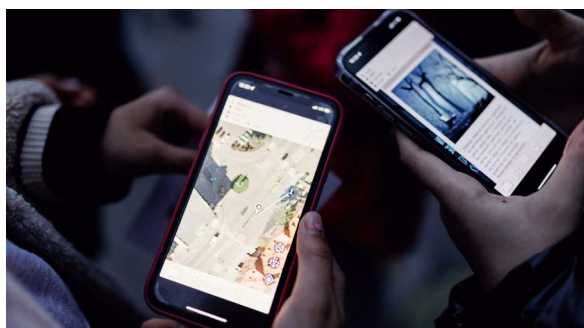
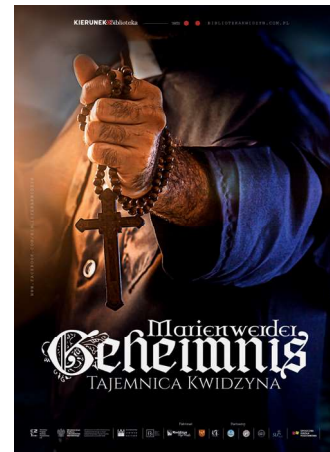
Gra mobilna „Tajemnice Kwidzyna”

Podczas tegorocznej Nocy Bibliotek miała również miejsce premiera naszej gry mobilnej.

Tekst: Kamila Malinowska
Foto: Karolina Mrówczyńska

„Tajemnica Kwidzyna” jest grą fabularno-przygodową, opartą o technologię GPS zrealizowaną jako część projektu "Biblioteka Trzecim Miejschem Animacji" w ramach konkursu dotacyjnego BLISKO, realizowanego przez Narodowe Centrum Kultury. Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025.

Gra bazuje na historii Kwidzyna, opowiada o ciekawych zabytkach posiadających wartości historyczne w oparciu o literaturę dostępną w naszej Bibliotece. Ponadto oprawiona jest w fantastyczną fabułę, ciekawą dla dzieci i młodzieży. ❖

Karolina Wieczorkowska i Katarzyna Zieniewicz - współtwórcynie gry

Jedyne, czego potrzebujecie, by zagrać to telefon i chęć przeżycia prawdziwej przygody. Gra mobilna na telefon oparta jest o technologię GPS. Fabuła „Tajemnicy Kwidzyna” będzie się toczyć się w różnych rejonach naszego miasta. Jest to gra dla dzieci i dorosłych. Zawiera w sobie elementy zarówno historyczne, jak i fantastyczne. Gracz mając do dyspozycji swój telefon będzie musiał poruszać się przy pomocy GPS od jednego punktu na mapie do drugiego, po drodze rozwiązując zadania związane m.in. z historią naszego miasta. Współtwórcami gry była klasa 7 Społecznej Szkoły Podstawowej.

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

KWIDZYŃSKIE CENTRUM KULTURY

#CzujeKulture

Koncerty, spektakle, warsztaty...

Po dość intensywnej końcówce października, przychodzi czas na energetyczny listopad.

Tekst: Katarzyna Zielińska

Początek miesiąca to dwa dni święta muzyki. Tak się bowiem złożyło, że Kwidzyńskie Centrum Kultury ma zaszczyt i przyjemność po raz czwarty już gościć w teatrze Kwidzyńskie Zaduszki Jazzowe. Trzy poprzednie cykle koncertów jazzowych spotkały się z bardzo ciepłym przyjęciem przez mieszkańców miasta, stąd pomysł kontynuowania cyklu w latach kolejnych. Całość jest projektem Fundacji Phasma Music "International Music Festival", w którego skład wchodzi między innymi Zaduszki Jazzowe oraz Kwidzyńska Wiosna Muzyczna.

Do tej pory kwidzyńską scenę jazzową uświetnili tacy muzycy jak: Leszek Możdżer, Artur Dutkiewicz, Włodek Pawlik czy Zbigniew Namysłowski, a obok nich kwidzyńskie Quintet Quedin oraz grupa wokalna „Art Voice”.

W tym roku w ramach Zaduszek Jazzowych usłyszymy fortepianowe Komeda Reflections, Kasię Pietrzko Trio „Norwid” z recytacją Andrzeja Chyry, Conversation with J.S. Bach oraz zespół Sąsąd.

W listopadzie zaplanowana jest także premiera kinowa piątej już części filmu „Listy do M”. W kolejnej odsłonie zobaczymy świąteczne perypetie ulubionych bohaterów. Z czym zmierzą się tym razem? Na to pytanie odpowiecie sobie sami po kwidzyńskiej premierze, która odbędzie się 5 listopada.

Listopad głównie kojarzy się z dwoma świętami: Wszystkich Świętych oraz dniem odzyskania przez Polskę Niepodległości. I właśnie to ostatnie święto, będziemy obchodzić uroczysto w teatrze 11 listopada wraz z zaproszoną gwiazdą Tomaszem Marutem, w recitalu fortepianowym Fryderyka Chopina, koncertu Chopinowskiej Reprezentacji Polski.

Na zakończenie miesiąca kwidzyńską publiczność ugościmy doskonałą komedią w wykonaniu Teatru Kamienica „Tresowany mężczyzna”. To szaleńcza kaskada śmiechu, z pytaniami o współczesne, zawile relacje między kobietą a mężczyzną, będąca jednocześnie przepisem na to jak rozmawiać z matką, żoną, mężem czy córką. Wisienką na torcie w tym wykonaniu jest rolowy kwidzyński - Adama Serowańca, grającego Sebka, głowę rodziny, ojca, męża, syna. W obsadzie m.in. Dorota Chotecka, Katarzyna Kwiatkowska i Marta Chodorowska.

Nie możemy też zapomnieć o comiesięcznych warsztatach. Szydełkowanie, szycie na maszynie, wyplatanie makram czy warsztaty haftu powiślańskiego to stałe zajęcia, które oferuje Kwidzyńskie Centrum Kultury dla wszystkich pasjonatów i rękodzielników.

W listopadzie także odnotujemy powrót warsztatów rodzinnych z tworzenia rzeczy na WOŚP. Są to zajęcia przeznaczone dla wszystkich, chcących swoją pracą wspomóc Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Wyroby własnoręcznie zrobione podczas warsztatów na Kreatywnym Stryszku, podczas finału w styczniu na stoisku KCK udostępnione zostaną do sprzedaży. ❖

Kwidzyńskie Zaduszki Jazzowe

KINOTEATR **2 listopada 2022**
 godz. 19:00
KOMEDA REFLECTIONS
 Maciej Tubis
 /fortepian/

godz. 20:00
NORWID
 Kasia Pietrzko
 /fortepian, kompozycja, wybór tekstów/
 Maciej Kądziała
 /saksofon altowy, kompozycja, wybór tekstów/
 Andrzej Świąć
 /kontrabas/
 Piotr Budniak
 /perkusja/
 Andrzej Chyra
 /recytacja/

3 listopada 2022
 godz. 19:00
ROZMOWA Z BACHEM
 Takeshi Asai
 /fortepian/

godz. 20:00
SĄSĄD ZADUSZKOWO
 Dominika Kierpiec-Kontny
 /śpiew, wiolonczela/
 Natalia Tomecka
 /instrumenty klawiszowe, chórki/
 Rafał Kierpiec
 /kontrabas, gitara basowa, moog, chórki/
 Bartłomiej Plewka
 /perkusja/

bilety: 20zł
 do nabycia w kasie Kinoteatru oraz online: kckkwidzyn.pl

organizatorzy: Phasma Music

dofinansowano ze środków: Kwidzyńskie Centrum Kultury

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

patronat medialny: LongPlay, Północ, Północ

K O N C E R T

ANITA

30.11.2022r.
g. 19:00
 Kwidzyn - Kinoteatr,
 ul. Katedralna 18
 Bilety: 60 zł
 Dostępne w KCK Kwidzyn lub on-line: kckkwidzyn.pl

Sponsorzy: Restauracja Miła

Druk Ekspres

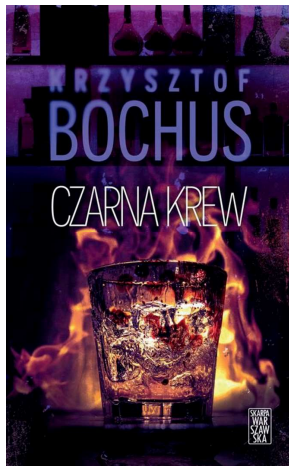
Qua

■ „Czarna krew” – nowa powieść Bochusa

Kolejna już wizyta w murach biblioteki naszego pisarza Krzysztofa Bochusa dotyczyła głównie jego nowej powieści.

Tekst: Adam Kamiński; Foto: Piotr Ciecierski

Jest to utwór całkowicie inny od wcześniejszych książek autora. Powieść dzieje się w dwóch okresach czasu – tuż po wojnie i w czasach współczesnych. Jest przykładem na to, jaki wpływ na współczesność wywiera historia i jej konsekwencje. Sam autor wielokrotnie podkreślał, że takim bodźcem do napisania powieści był znakomity film z czasów PRL-u „Prawo i pięść”. Podczas ponad godzinowego spotkania zebrani mogli bliżej poznać warsztat pisarski autora, szczegóły z jego prywatnego życia oraz plany na przyszłość. ❖

Krzysztof Bochus

To moja jedenasta książka. Niektórzy mówią, że najlepsza... Sami oceńcie... „Czarna krew” to opowieść o ludzkim szaleństwie i grzechach, które trudno odkupić. O wielkiej miłości przekraczającej granice dobra i zła. O tajemnicy, która pokonała czas i rzuca głęboki cień na ludzi uwikłanych w meandry dziejów. W roli głównej wystąpi mój nowy bohater, prywatny detektyw Marek Smuga. Mam nadzieję, że spodoba się Wam ten mix historii gangsterskiej i powojennego westernu.

■ Spotkanie dzieci z pisarką

Dział Dziecięcy odwiedziła Agnieszka Frączek.

Tekst i foto: Alicja Reschke

Choć znamy ją głównie jako autorkę znanych książek dla dzieci, jak np. „Rany Julek!”, Agnieszka jest również językoznawczynią i germanistką. W książkach dla najmłodszych popularyzuje wiedzę o współczesnej polszczyźnie. W wierszach opowiada o kulturze słowa i rozprawia się z błędami językowymi (Byk jak byk, Złap byka za rogi). Stworzyła także serię książek logopedycznych. Jest laureatką nagrody Edukacja 2008, wyróżnienia Duży Dong przyznawanego przez Polską Sekcję IBBY oraz nagrody im. Marii Weryho-Radziwiłłowicz. W 2019 roku otrzymała także tytuł Ambasadora Polszczyzny Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej. ❖

ADAM KAMIŃSKI POLECA...

Ostatnia przygoda Eberharda Mocka

Marek Krajewski – „Błaganie o śmierć”

Wrocław roku 1919 nie jest idealnym miejscem na świecie do życia. Czasy to okrutne i mroczne. Rozpusta, morderstwa i kradzieże są codziennością. Radca Mocka lubi te czasy i prowadzi hulaszczy tryb życia. Mimo rozwiążności jest chyba jedynym człowiekiem na świecie, który przejął się losem prostytutki i jej porwanej córki. Eberhard zanurza się w mroku tajnych walk bokserskich i układów rządzących w tym

trudnym świecie oraz sterujących z tylnych siedzeń życia członków łóż masonskich i nie tylko. Gra jak zawsze idzie o wysoką stawkę, a w puli nagród czeka nawet luksusowe mieszkanie przy wrocławskim rynku. Mam nadzieję, że już tak namieszalem Państwu w głowach, że nikt nic nie wie. Ale miłośników twórczości Marka Krajewskiego zachęcać chyba nie muszę.

Do zacytowania... ;-) ❖

Zagadka

Herta Rossenbach miała być ofiarą porywacza i mordercy, a jednak nie zginęła. Co ją uratowało?

- A/ skórka banana
- B/ burza śnieżna
- C/ nagła śmierć jej napastnika
- D/ serce po prawej stronie ciała

Na prawidłowe odpowiedzi czekamy pod adresem halo@kwidzyn.pl do 20 listopada 2022 roku. Ważne, aby przy podaniu odpowiedzi dopisać zgodę na publikację imienia i nazwiska (w przypadku wygranej). Odpowiedzi bez takiej zgody nie będą brane pod uwagę.

W poprzednim numerze prawidłowa odpowiedź ukryła się pod literką **B – Wiking i Śnieżka**. Nagrody otrzymują: **Barbara Szyńkarczyn, Jacek Zawiało i Jolanta Kraszevska**. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagród do Biblioteki.

100-lecie Związku Polaków w Niemczech

W tym roku obchodzimy setną rocznicę powstania Związku Polaków w Niemczech – organizacji skupiającej rodaków zamieszkujących obszar naszych zachodnich sąsiadów. Organizacji szczególnie ważnej dla zachowania polskiej świadomości narodowej w latach 20. i 30. XX w.

Tekst: Justyna Liguz

W 1918 roku Polska odzyskała niepodległość, jednak nie wszystkim dane było mieszkać w Ojczyźnie. Na ziemiach położonych na prawym brzegu Wisły, obejmujących historyczne powiaty: kwidzyński, sztumski, suski i malborski w 1920 roku przeprowadzono głosowanie ludności, które Polska przegrała, a owe ziemie weszły w skład państwa niemieckiego. Wyjątek stanowiła gmina Janowo, którą historia honoruje do dziś jako „Małą Polskę”.

Wydarzenia związane z plebiscytem uzmysłowiły wielu, że w Prusach

znajduje się znaczna mniejszość polska. Chcąc zapewnić ochronę polskiej ludności, 30 listopada 1920 roku w Olsztynie powołano Związek Polaków w Prusach Wschodnich. Podobne organizacje działały w Niemczech oraz na Śląsku. Aby zjednoczyć siły i stworzyć jednolitą organizację, reprezentującą Polaków na forum międzynarodowym oraz na terenie Niemiec, 27 sierpnia 1922 roku w Berlinie doszło do zjazdu założycielskiego organizacji o nazwie Związek Polaków w Niemczech. Pierwszym prezesem Związku Polaków w Niemczech był hr. Stanisław Sierakowski z pobliskiego Waplewa. Od stycznia 1933 roku jego pracę kontynuował ksiądz Bolesław Domański, a po nim - od kwietnia do 1 września 1939 roku Stefan Szczepaniak. ZPwN prowadził działalność polityczną, gospodarczą i kulturalną. Wspierał działania mające na celu poprawę sytuacji ekonomicznej i społecznej polskiej mniejszości. Do części szkół niemieckich wprowadzono na prośbę rodziców religię i język polski.

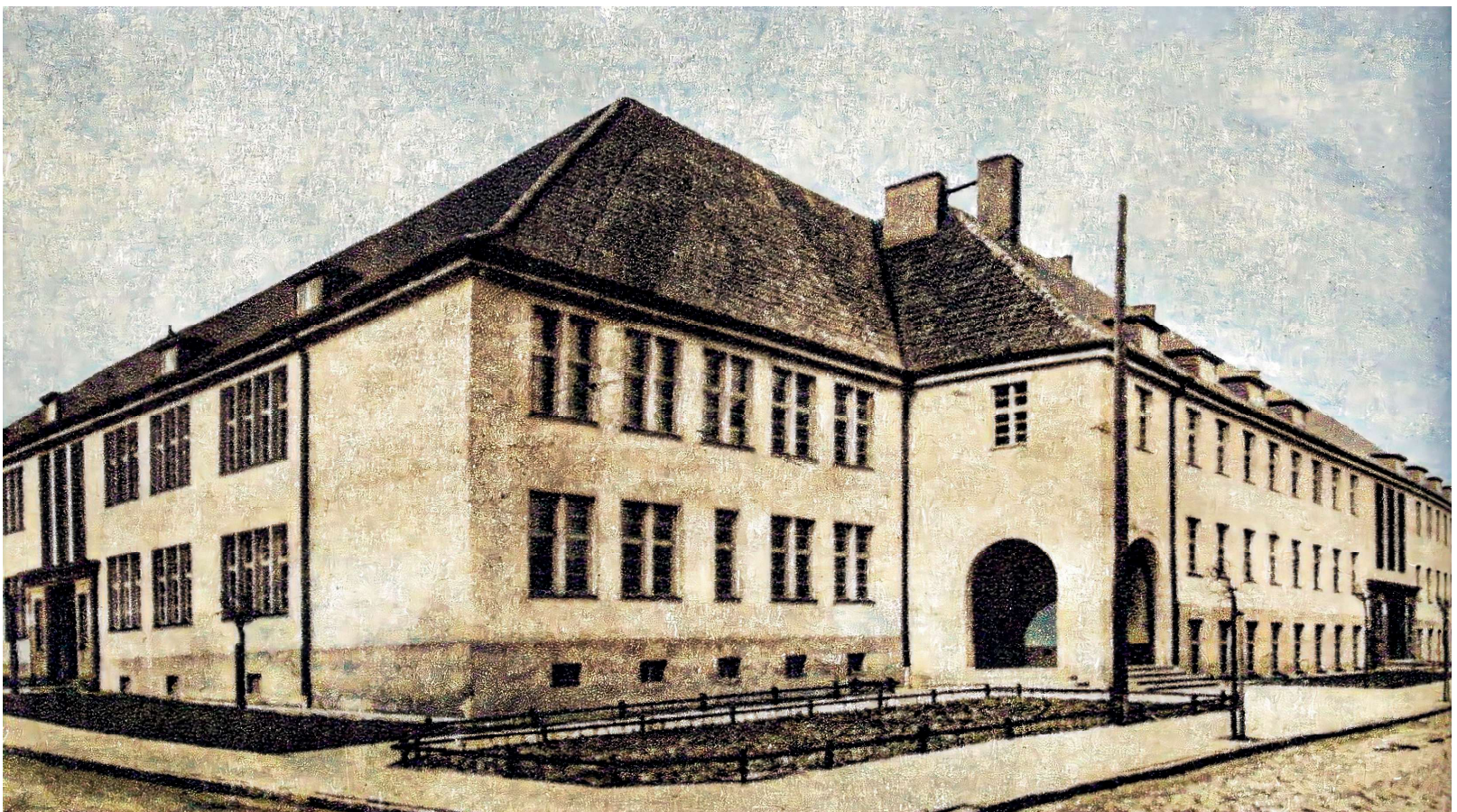
Powstawały stowarzyszenia pielęgnujące polskie tradycje, towarzystwa śpiewacze, amatorskie teatry. Organizowano wspólne spotkania i wycieczki. Zaczęły również powstawać polskie przedszkola i szkoły, w tym Polskie Gimnazjum w Kwidzynie. Tradycje tej szkoły kultywuje I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Gębika. W latach 1934-1937 ZPwN wraz ze Związkiem Polskich Towarzystw Szkolnych przeprowadziły blisko 100 interwencji w niemieckich urzędach, gdy po wielu staraniach, kłopotach i przerwach w budowie, 10 listopada 1937 roku szkoła została otwarta. W uroczystości uczestniczył sam prezes Związku Polaków w Niemczech ks. Bolesław Domański.

Od 1932 roku znakiem identyfikacyjnym Związku stało się zaprojektowane przez Janinę Kłopocką Rodło, symboliczny wizerunek biegu rzeki Wisły z zaznaczonym Krakowem. Poza znakiem Rodła symbolem, którym posługiwali się Polacy w Niemczech był stylizowany liść lipowy.

Ostatnią i największą formą działalności Związku Polaków w Niemczech był I Kongres Polaków w Berlinie 6 marca 1938 roku. W gmachu największego ówczesnego teatru Berlina, w spotkaniu uczestniczyło ponad 5 tys. przedstawicieli Polonii z terenu III Rzeszy. Uchwalono na nim „Pięć Prawd Polaków”, które stały się kanonem organizacji.

Po wybuchu II wojny światowej Niemcy pozbawili Polaków statusu mniejszości narodowej, działalność Związku Polaków w Niemczech została zakazana, a działacze Związku dosięgnęły hitlerowskie represje. ❖

Ikonaografia:

Gimnazjum Polskie w Kwidzynie, 1937 rok, źródło: „W. Gębik, „Burzom dziejów nie dali się zgnieść” Rodło z liściem lipowym - odznaka młodzieży polskiej w Niemczech, źródło: Wikipedia, GFDL/CC-BY-SA

■ Tancerze z klubu PROGRESS błyszczą na parkietach międzynarodowych zawodów!

Bardzo udany start odnotowali tancerze z Kwidzyńskiego Klubu Tańca PROGRESS na Międzynarodowych Mistrzostwach Polski - Polish Open Championships 2022, które odbyły się w Elblągu.

Tekst: Monika Grunt
Foto: KKT Progress

Mariusz i Monika Budyś dwukrotnie zajęli pierwsze miejsce w tańcach standardowych i tańcach latynoamerykańskich w kategorii Senior

II. W kategorii Senior III Mirosław i Ewa Pestka zdobyli 8. miejsce w tańcach latynoamerykańskich. Wiktor Grunt i Kinga Wałdoch zajęli 5. miejsce w ścisłym finale w kategorii Youth (młodzież 16-18 lat). Znalazły

się w nim tylko dwie polskie pary. Tancerze wytańczyli również historyczny, pierwszy ćwierćfinał w turnieju rankingowym World Open Adult Latin (w kategorii par dorosłych), zajmując 19. miejsce. ❖

■ Kwidzyński Klub Motorowy

Kwidzyński Klub Motorowy zakończył sezon 2022 w Mistrzostwach Polski Cross Country oraz Enduro. W klasyfikacji klubowej zdobył tytuł Klubowego Wicemistrza Polski Cross-Country. Maciej Brzezicki został Mistrzem Polski Cross-Country oraz Mistrzem Polski Enduro w kl. Junior 85, a Jeremiasz Mandecki Wicemistrzem Polski Enduro w kl. Masters. Gratulujemy! ❖

■ Koniec sezonu w mółkky

Mółkky już na dobre zagościły na kwidzyńskim podwórku. Przez pięć miesięcy zarówno zapaleńcy jak i amatorzy rywalizowali w ligowych rozgrywkach.

Tekst i foto: Krzysztof Kozłowski

Każdorazowo czterej najlepsi gracze otrzymali nagrody. W przekroju całego sezonu należy wyróżnić TOP 4 wszystkich spotkań:

- Mariusz Gekon - Tczew
- Rafał Ściepuro - Tczew
- Grzegorz Wojciechowski - Kwidzyn
- Damian Szostak - Tczew

W tym roku podium kwidzyńskich rozgrywek zdominowali reprezentanci klubu ZaGRYFka Mółkky Tczew. Wierzmy, że w przyszłym sezonie to nasi mieszkańcy będą górą. ❖

■ Mistrzostwa świata braci Jakubus

Kwidzyńskie Szkoły Społeczne mogą się poszczycić utalentowanymi uczniami i wychowankami. Do tego grona dołączyli Jasiek i Maciek Jakubus, którzy po sukcesach na Mistrzostwach Polski w Wakeboardzie uzyskali prawo startu w mistrzostwach świata w Tajlandii. Rywalizacja odbywa się na torze Thai Wake Park w dniach od 30 października do 6 listopada.

Tekst: Michał Samp
Foto: Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego

Bracia Jakubus są bardzo młodymi zawodnikami. Jasiek ma 15 lat i uczy się w I klasie Społecznego Liceum Ogólnokształcącego. Jest tegorocznym mistrzem Polski na dużym

wyciągu i wicemistrzem na małym wyciągu w kategorii U18. Śladami brata podąża dwunastoletni Mikołaj, uczeń VII klasy Społecznej Szkoły Podstawowej im. Polskich Noblistów w Kwidzynie. To wicemistrz Polski na małym wyciągu i czwarty zawodnik mistrzostw na długim wyciągu. Mikołaj startuje w kategorii U14. Bracia uprawiają wakeboarding zaledwie od 3 lat i jeszcze wiele przed nimi. Obaj są bardzo uzdolnieni ruchowo. Próbowali różnych sportów, m.in. jazdy na deskorolce, koszykówki. Wzajemnie się motywują i pozytywnie nakręcają. Kibicujemy im bardzo mocno i trzymamy kciuki! ❖

6 XCM Miłosna 2022 za nami

Za nami 6. edycja imprezy rowerowej XCM Miłosna rozgrywanej na przepięknych terenach Leśnictwa Miłosna. W tym roku tradycyjnie dopisało wszystko. Była świetna trasa, doskonali zawodnicy, cudowni kibice, wspaniała atmosfera i piękna pogoda. Czego chcieć więcej? Życzymy sobie tylko więcej takich imprez!

Foto: Grzegorz Drośniński

